

Tarih: 29.11.2024

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ الْمُبِينُ

قَالَ رَسُولُ اللّٰهِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

مَنْ سَنَّ فِي الْإِسْلَامِ سُنَّةً سَيِّئَةً فَعَمِلَ بِهَا

بَعْدَهُ كُتِبَ عَلَيْهِ مِثْلُ وَزْرِ مَنْ عَمِلَ بِهَا

وَلَا يَنْقُصُ مِنْ أَوْزَارِهِمْ شَيْءٌ

ÇAM AĞACI VE ANLAMI

Kıymetli Kardeşlerim!

Her dinin, her kültürün ve her milletin kendine has özellikleri vardır. Bu özelliklere sahip çıkıldığında din ve kültür yaşatılır, aksi halde kişinin inandığı dinde ve yaşadığı kültürde bozulmalar görülür. Yabancı dinlere ve yabancı kültürlere ait davranışların benimsenmesi bir anda gerçekleşen bir durum değildir. Yıllar geçtikçe bu hataya düşenlerin sayısında bir artış olur ve neticede yapılan yanlış normal bir durummuş gibi karşılanır. Ancak toplumda bir yanlışın yaygınlık kazanması onu yanlış olmaktan çıkarmaz. Yanlış yapanların vebali olduğu gibi, o yanlış başlatan ve yaygınlaştıranların da ciddi bir vebali vardır. Nitekim Peygamber efendimiz bir hadis-i şerifte bizi şu şekilde uyarmıştır:

“Kim İslâm’da güzel bir işe öncülük eder ve kendisinden sonra bununla amel edilirse, kendisinden sonra o işi yapanlar gibi sevap alır. Üstelik onların sevaplarından da bir şey eksilmez. Kim de İslâm’da kötü bir davranışa ön ayak olur ve kendisinden sonra bununla amel edilirse, kendisinden sonra onu yapanlar gibi günah alır. Onların günahlarından da bir şey eksilmez.”¹

Muhterem Mü’minler!

Son günlerde bölgemizin özel ışıklandırmalarla aydınlatıldığına, çam ağacı ve Noel baba gibi çeşitli figürlerle süslendiğine şahit oluyoruz. Hıristiyan hemşehrilerimizin yaptığı bu işe bazen din kardeşlerimizin de merak saldıgını görüyoruz. Oysa Diyanet İslâm Ansiklopedisi’nde yer alan bilgilere baktığımızda çam ağacının Yunan ve Roma pagan kültürlerindeki Attis tanrısına yönelik âyinden kaynaklandığını veya eski bir İskandinav efsanesine dayandığını öğreniyoruz. Efsaneye göre tanrı kabul edilen Odin, dünyayı yarattıktan sonra kendini çam ağacına asmak suretiyle hikmet ve bilgiye dönüşmüştür. Söz konusu efsanede Odin’in kendini feda edişi Hıristiyanlarca İsa’nın çarmıha gerilişine benzetilmiştir. Bir diğer anlayışa göre ise çam ağacı ile ağaca mum vb. objeler asmak suretiyle ışıklandırma geleneği antik Aryan inancındaki Yule festivalinden kaynaklanmaktadır. Çam ağacının ölümsüzlüğü temsil ettiğine, ağaca bağlanan mumların ise kötü ruhları ve cadıları kovmak için yakıldığına inanılırdı. Ağaca asılan küçük ay, güneş ve yıldız süsleri de Bâbil tanrılarının sembelleri olup Hıristiyanlığa Yunan ve Roma yoluyla girerek günümüze kadar ulaşmıştır.²

Değerli Kardeşlerim!

Görüldüğü gibi evimize çam ağacı koymanın dinimizce kabul edilebilir bir tarafı yoktur. Uydurma inançların uydurma tanrılarıyla bir Müslümanın işi yoktur. Buna rağmen bu hurafelerden vazgeçmeyip evlerine çam ağacı sokmak isteyenlere de söylenecek bir söz yoktur. Çünkü ayet-i kerimede de ifade edildiği gibi Peygamberimizin ve onun yolundan gitmeye gayret edenlerin yapabileceği tek şey uyaraktır:

“(Ey Rasûlüm!) Buna rağmen eğer onlar senden yüz çevirirlerse artık sana düşen, sadece açık seçik duyurmaktır.”³

¹ Müslim, İlim, 15.

² Şenay, Bülent, “Noel”, *DİA*, XXXIII, 202.

³ Nahl, 16/ 82.